

AH 1403
2026Z02614

Antwoord van minister Sterk (Langdurige Zorg, Jeugd en Sport)
(ontvangen 24 maart 2026)

Zie ook Aangangsels Handelingen, vergaderjaar 2025-2026, nr.
1173

Vraag 1: Hoeveel middelbare scholen maken er gebruik van de
educatieprogramma's die de verschillende herinneringscentra
aanbieden?

Vraag 2: Kunt u aangeven hoeveel middelbare scholen op een andere
manier aandacht besteden aan de holocaust, bijvoorbeeld via een
gastless?

Vraag 3: Is er een verschil tussen het aantal educatieprogramma's dat
door middelbare scholen is afgenomen in 2025 en 2024? Is dit aantal
gedaald of gestegen? Hoe kan deze ontwikkeling verklaard worden?

Antwoord vraag 1,2 en 3:

Er is momenteel geen landelijk overzicht van de mate waarin scholen
gebruik maken van gastlessen of educatieprogramma's van bijvoorbeeld
herinneringscentra en oorlogsmusea. Reden hiervoor is dat deze
activiteiten buiten het onderwijscurriculum vallen en scholen dus uit
eigen beweging deze activiteiten kunnen organiseren. De
herinneringscentra en oorlogsmusea beschikken zelf wel over gegevens
van hun eigen bezoekers. Het Landelijk Steunpunt Gastsprekers WOII-
Heden – een door VWS gesubsidieerde aanbieder van gastlessen houdt
ook jaarlijks het aantal schoolbezoeken bij. In overleg met WO2NET en
het Veldberaad, het samenwerkingsverband van de belangrijkste
professionele partijen in de WOII-sector, wordt de jaarlijkse monitor van
WO2NET zo ingericht dat in 2026 landelijke bezoekcijfers beschikbaar
komen.

Vanuit het Nationaal Plan Versterking Holocausteducatie is vanaf 1 januari 2026 structureel € 750.000,- per jaar beschikbaar gesteld voor scholen in het voortgezet onderwijs. Via de CJP Cultuurkaart wordt scholen zo de mogelijkheid geboden om extra budget in te zetten voor extracurriculaire activiteiten met betrekking tot Holocausteducatie zoals bezoek aan een 'authentieke' locatie. De ambitie van de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) daarbij is dat alle scholen een bezoek brengen aan een dergelijke locatie om te leren over de Holocaust. Het CJP monitort het gebruik van de subsidie.

Door zowel de monitor van het CJP als die van WO2NET komt vanaf eind 2026 een landelijk beeld van de bezoeken van scholen aan herinneringscentra en oorlogsmusea om te leren over de Holocaust.

Vraag 4: Kunt u aangeven hoe u het Herinneringscentrum Apeldoornsche Bosch de komende jaren wilt ondersteunen?

Antwoord vraag 4:

Het ministerie van VWS heeft vanaf 2026 structureel €250.000 gereserveerd om het Herinneringscentrum Apeldoornsche Bosch te subsidiëren. Hiermee wordt deze instelling in staat gesteld het verhaal van het Apeldoornsche Bosch, de deportatie van en moord op Joodse psychiatrisch patiënten en hun verzorgers, aan zoveel mogelijk Nederlanders over te brengen.

Vraag 5: Kunt u naar aanleiding van uw brief d.d. 13 mei 2025 aangeven wat de stand van zaken is naar aanleiding van de vernieuwing van Kamp Westerbork?

Vraag 6: Hoever staat het met de financiering van deze vernieuwing, naast de middelen die VWS in de voorjaarsnota 2025 beschikbaar heeft gesteld?

Vraag 7: Bent u bij andere departementen en mogelijke financiers nagegaan hoe in gezamenlijkheid de vernieuwing van Kamp Westerbork gerealiseerd kan worden? Zo ja, wat is de huidige stand van zaken?

Vraag 8: Betreft u bij de vernieuwing van Kamp Westerbork ook de provincie en gemeenten? Zo ja, kunt u aangeven hoe dat concreet vorm krijgt?

Antwoord vraag 5,6,7 en 8:

Het vorige kabinet heeft € 15 miljoen ter beschikking gesteld voor de vernieuwing van Kamp Westerbork met de verwachting dat ook andere financiers over de brug zullen komen. Kamp Westerbork is daarom gevraagd om gesprekken met andere mogelijke financiers aan te gaan. Kamp Westerbork heeft aangegeven dat tot op heden een totaalbedrag van ongeveer €22 miljoen is toegezegd, onder andere door de provincie Drenthe en particuliere fondsen. Dit is inclusief de bijdrage van het Rijk. Kamp Westerbork blijft in gesprek met andere potentiële financiers.

Met deze bijdrage is een belangrijke stap gezet bij de realisatie van de vernieuwing van Kamp Westerbork. Het is nu eerst aan Kamp Westerbork om met de vernieuwing van de eerste fase van start te gaan. Het blijkt dat in 2027 wordt gestart met de daadwerkelijke realisatie en dat de voorbereidingen hiervoor in volle gang zijn. Ik blijf in gesprek met Kamp Westerbork over de vorderingen, ook naar aanleiding van de aangenomen motie van het lid van Dijk c.s., dat het ministerie oproept om bij voorjaarsnota een voorstel te doen voor aanvullende financiering voor na 2027.

Vraag 9: Welke rol ziet u, naar aanleiding van de intensiveringen zoals beschreven in de brief van 13 mei 2025, voor provincies?

Vraag 10: Welke rol ziet u voor de gemeenten en welke ondersteuning kunt u gemeenten bieden bij het ontwikkelen van het herdenken en herinneren van het verhaal van de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust?

Antwoord vraag 9 en 10:

Om iedereen op een leerzame en laagdrempelige manier kennis te laten nemen van dit verhaal hebben zowel het rijk, provincies als gemeenten een eigen verantwoordelijkheid en een eigen rol. Juist dichtbij, in de buurt, op plekken waar gebeurtenissen hebben plaatsgevonden, wordt het verhaal van WOII en de Holocaust tastbaar en invoelbaar. Dit vraagt een sterke infrastructuur op landelijk, regionaal én lokaal niveau.

Daarom ga ik in de komende tijd in gesprek met (een vertegenwoordiging van) provincies en gemeenten om met hen na te gaan hoe we kunnen samenwerken en elkaar kunnen versterken. Want er gebeurt al veel in provincies en gemeenten waar het gaat om bijvoorbeeld herdenkingen, educatie, erfgoed en archieven. In de beleidsbrief die het kabinet in het derde kwartaal van dit jaar naar Uw Kamer stuur, wordt verder ingaan op de stand van zaken.